

Ders Öğrenme Çıktılarının Ölçülmesi

Ders Öğrenme Çıktıları Nasıl Yazılır?

- Öğrenme deneyiminden sonra öğrencinin yeni davranışlarının neler olacağını ortaya koyar.
- Öğrencinin öğrenme sürecini tamamladıktan sonra neleri bilmesi, anlaması ve /veya yapabilmesi gerektiğini açıklar.
- Öğrencilerin neleri başarmaları gerektiği ve bu başarıya nasıl ulaşacaklarını açıklamak için kullanılır.
- Öğretenin niyetinden daha çok öğrenenin başardıklarına odaklanır.
- Süreç içerisinde yapılacakları değil, süreç sonunda öğrencinin kazanacaklarını betimler.
- İç ve dış paydaşlar tarafından kolaylıkla anlaşılabilir şekilde sade ve muğlak olmayan şekilde yazılır
- Öngörülen düzey için ve öngörülen zamanda ulaşılabilir.
- Ölçülebilir.

Bloom Taksonomisi Nedir?

Bloom Taksonomisi, öğrencilerin bilişsel becerilerini kategorize eden, en temel beceri olan “bilgiyi hatırlamadan,” en zorlu beceri olan bilginin muhakeme edilmesine, yani “değerlendirmeye” kadar sınıflara ayıran bir sistemdir.

1. Bilgi: Özgül ve evrensel bilgilerin, yöntem ve işlemlerin ya da bir örüntü, yapı veya ortamın hatırlanmasını ifade etmektedir.

2. Kavrama: Bireyin, nelerin bağlantılı olduğunu ve bir materyal ya da fikri, bir diğeriyle bağdaştırmadan ya da tüm sonuçlarını görmeden değerlendirebildiği bir tür anlama ya da kavrama sürecine atıfta bulunmaktadır.

3. Uygulama: Soyut bilgilerin, özellikle somut durumlar için kullanılması anlamına gelmektedir.

4. Analiz: Bir bağlantının kurucu unsurlarına veya parçalarına, fikirlerin göreceli hiyerarşisinin netleştirileceği ve / veya ifade edilen fikirler arasındaki ilişkilerin açık hale getirileceği şekilde parçalanmasına işaret etmektedir.

5. Sentez: Bir bütün oluşturacak şekilde elementleri ve parçaları bir araya getirme sürecini içermektedir.

6. Değerlendirme: Verilen amaçlar için malzemelerin ve yöntemlerin muhakeme edilmesi sürecini ifade etmektedir.

TYYÇ 6. DÜZEY Lisans Yeterlilikleri

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ - Kuramsal - Uygulamalı	BECERİLER - Kavramsal/Bilişsel - Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
<p>6</p> <p>LİSANS</p> <p>EQF-LLL: 6. Düzey</p> <p>QF-EHEA: 1. Düzey</p>	<p>- Alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma.</p>	<p>- Alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilme.</p> <p>- Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak verileri yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme, analiz edebilme, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirebilme.</p>	<p>- Alanı ile ilgili ileri düzeydeki bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme.</p> <p>- Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için bireysel ve ekip üyesi olarak sorumluluk alabilme.</p> <p>- Sorumluluğu altında çalışanların bir proje çerçevesinde gelişimlerine yönelik etkinlikleri planlayabilme ve yönetebilme.</p>	<p>- Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme,</p> <p>- Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilme ve öğrenmesini yönlendirebilme.</p> <p><u>Yaşamboyu</u> öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirebilme.</p>	<p>- Alanı ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme; düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilme.</p> <p>- Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşabilme.</p> <p>- Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilme ve bunları uygulayabilme.</p>	<p>- Alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket etme.</p> <p>- Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite kültürü ve kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma.</p>

Tam Öğrenme Yaklaşımı Nedir?

- ▶ Tam öğrenme yaklaşımı üç temel düşünce üzerine oturmaktadır:
 1. Öğrencinin öğrenme süreci boyunca takibi,
 2. Öğrenme hedeflerinin derse başlamadan önce öğrenci davranışları cinsinden tanımlanması,
 3. Ölçme sonucunda öğrencilerin beklenen başarı düzeyinin yakalanması.

Uygulamadaki en önemli nokta bu başarı düzeyin bütün öğrenciler için belirli bir kriter olarak tanımlanmasıdır. Bu düzey %70-%80 ya da üzerinde bir başarı düzeyi olarak tanımlanmaktadır. Başka bir deyişle öğrencilerin hedef davranışların ortama %70-%80'ini öğrenmiş (kazanmış) olmasıdır. Yaklaşım da adını bu düzeyden almaktadır. Bu “tam öğrenme” düzeyidir.

Öğrenci sayısı açısından öğrenme düzeyine bakıldığında öğrencilerin %95'inin tam öğrendiği, öğretim programına (öğrenme ünitesine, konusuna vb.) hâkim olmayan veya alt düzeyde bilişsel davranışlara sahip olan %1-3 oranında öğrenci grubu ile çok üstün yeteneklere sahip olan %1-2 oranındaki öğrenci grubuna fazla etki etmeyeceği vurgulanmaktadır

Tam Öğrenmenin İlkeleri

1. Öğrencilere planlı öğretim ve olumlu öğrenme koşulları sağlanmalı
2. Yeterli zaman ayrılmalı
3. İpucu, pekiştirici, dönüt ve düzeltme verilmeli
4. Öğrenci katılımı sağlanmalı
5. **Tam öğrenme ölçütü belirlenmeli**
6. Bir modül/ünite öğrenilmeden diğerine geçilmemeli.

Tam Öğrenme Modeli

Öğrenci Nitelikleri	Öğretim	Öğrenme Ürünleri
Bilişsel Giriş Davranışları -Bilgi -Beceri, -Yeterlik/Yetkinlik	Öğrenme Modülü- Modülleri/Ünitesi-Üniteleri	Öğrenme Düzeyi ve Çeşidi
Duyuşsal Giriş Özellikleri -İlgi -Tutum -Akademik Benlik		Öğrenme Hızı Duyuşsal Ürünler
	Öğretim Hizmetinin Niteliği	
	İpucu	
	Pekiştirme	
	Katılım	
	Dönüt ve Düzeltme	

Tam Öğrenme Stratejisi

Ön Koşullar (Girdiler)	İşlemler (Süreç)	Öğrenme Ürünleri (Çıktılar)
1. Her ünitenin/modülün hedef ve davranışlarının belirlenmesi. (Bilişsel, duyuşsal ve devinişsel düzeyler için)	4. İzleme testlerinin verilmesi, öğrenme güçlüklerinin ortaya çıkarılması, tam öğrenemeyenlere ek öğrenmelerin sağlanması.	7. Öğrenme düzeyini belirleyici testlerin verilmesi Öğrenme Standardı Öğrenme Hızı
2. Tam öğrenme standardının ortaya konması. Örnek: Öğrencilerin %80'inin en az 70 puan alması.	Öğretim hizmetinin niteliğinin artırılması, İpucu, Pekiştirme, Dönüt/Düzeltilme, Katılım	8. Duyuşsal ürünlerin ortaya çıkarılması Akademik benlik kavramı Kendine güven Güdülenmişlik
3. Öğretim niteliğinin belirlenmesi	Alternatif öğrenme kaynaklarının seçilmesi, Birebir öğretim, Küçük gruplarla öğretim, Okulda/Evde ek öğretim, Programlı öğretim, Kaynak ve yardımcı kitaplarla öğretim, Akademik oyunlarla öğretim, Tekrar öğretim.	Kalite Kontrolünün Yapılması

Eğitimde Ölçmenin Temel Kavramları

Ölçme: Bir niteliğin gözlenerek gözlem sonuçlarınının sayı ya da sembollerle gösterilmesi.

Doğrudan Ölçme: Ölçmeye konu olan özelliklerin kendileri ile aynı türden bir araçla ölçülmesi (Uzunluk, ağırlık, vs...)

Dolaylı Ölçme: Ölçmeye konu olan özelliklerin doğrudan ölçülememesi ancak kendileri ile ilgili olduğu bilinen başka özellikler aracılığı ile ölçülmesi (Başarı,yetenek, vs...)

Ölçme Aracı: Bilgi, beceri ve yetkinlikleri ölçen araçlar.

Ölme araçları duyarlı, kararlı ve tutarlı olmalıdır.

Ölçüm: Ölçme sonucundaki sembol, sayı ya da sıfat.

Örneğin;

Ayşe sınavdan 80 puan aldı.

Ölçme Kuralı: Hangi miktara ne kadar puan verileceğinin belirtildiği ifadelerdir.

Örneğin;

Her sorunun doğru yanıtı 10 puandır.

1. ve 4. soruların doğru yanıtı 20'şer diğerlerinininki 10'ar puandır.

Bu sınavdan alınabilecek en yüksek puan 100 dür.

*Puanlama için hazırlanan cevap anahtarı da bir ölçme kuralıdır.

Ölçüt: Değerlendirmeye dayanak oluşturan sınırdır.

Örneğin;

Bu dersin başarı kriteri öğrenme çıktılarının %70'inin edinilmesidir.

Bu dersin başarı kriteri sınıfın %80'inin 70 puan almasıdır.

Değerlendirme

Ölçme ile elde edilen sonuçları bir kriterle karşılaştırarak bir karara varmaktır.

Değerlendirme yapabilmek için elde ölçme sonucu olmalıdır.

Belirlenen ölçüt ya da kriterle(yeterlilik sınırıyla) karşılaştırma yapılır ve karar, yargı, hüküm verilir.

Öğretim hizmetleri tamamlandıktan sonra elde edilenler öğrenme ürünleridir. Öğrencilerin edindiği bilgiler, derse karşı tutumları, başarı düzeyleri gibi ürünler öğrenme ürünleridir. Öğrenme ürünlerini belirlemek için summatif değerlendirme kullanılır.

Öğrenme ürünlerinin ne derece kazanıldığı ölçülür ve eğer bu oran %70'in altındaysa tekrar başa dönülür. Ancak bu oranın üzerindeyse diğer üniteye geçilir. Kalan ve öğrenememiş öğrenciler ise ek öğretim hizmetlerinden faydalanır.

Diagnostik Değerlendirme

Öğrencileri tanımaya ve yerleştirmeye dönük değerlendirmedir. Öğretim sürecinden önce yapılır. Gerekli olan ön bilgilere ve duyuşsal özelliklere ne derece sahip olunduğu ve kimin en çok sahip olduğunu belirlemek için de kullanılabilir. Hazırbulunuşluk, ilgi ve tutum gibi özellikler ölçülür.

Formatif Değerlendirme

Öğrencilerin ünite içerisinde yer alan hedefleri ne kadar kazandıklarını ölçer. Öğretim sırasında yapılır. Öğrencinin öğrenemediği ve eksik öğrendiği bilgilerin tanımlanmasında yardımcı olur. Bu değerlendirme türü sınav olarak düşünülmemelidir çünkü bu değerlendirme sonucunda kişilere not verilmez. Sınıfın %70'i öğrenmişse diğer üniteye geçilir. Öğrenme eksikliği olanlara ek öğrenmeler sunulur. Ek öğrenme hizmeti olarak sunulanlar birebir öğretim, eyde ve okulda ek öğretim, kademeli yaklaştırmaya dayalı öğretim gibi öğretim teknikleri olabilir. Ancak çoğu öğrenememişse (sınıfın %70'i) aynı ders tekrar farklı yöntem ve tekniklerle işlenir.

Summatif Değerlendirme

Öğretim sürecinin sonunda yapılır. Öğretimin ne kadar etkili olduğu, öğrencinin ne kadar başarılı olduğu ölçülür. Sınavlar buna örnek olarak verilebilir. Bu sınavların sonucunda öğrenciye bir not verilir.

Sinama Durumunu Duzenleme Kriterleri

1. Önce belirtke tablosu düzenlenmelidir. Bu tabloda bir dersin hedefleri, hedef davranışları içerikle birlikte verilir.

Hedefler /Amaçlar	Bilgi	Beceri	Uygulama	Analiz	Sentez	Değerlendirme
Davranışlar/İçerik						
Konu Başlıkları						

	Bilgi	Kavrama	Uygulama	Analiz	Sentez	Değerlendirme
Osmanlı Modernleşm esinin temel fikir hareketlerini açıklar.	x					
Osmanlı Modernleşm esine Genel Bakış Modernleşm eyi Şekillendiren Fikir Hareketleri						

2. Sınama durumunun hangi amaçla düzenleneceğine karar verilmelidir.
3. Sınama durumu bilişsel, duyuşsal, devinişsel alanların niteliklerine ve davranışın düzeyine göre belirlenmelidir.
4. Sınama durumları hedef davranışların ve öğrenme çıktılarının yoklanmasında uygun soru tiplerine göre hazırlanmalıdır.
5. Sınama durumu yoklanacak davranışla ilgili olmalıdır.
6. Sınama durumu açık, seçik ve anlaşılır olmalıdır.
7. Olumsuz soru veya soru öbekleri vurgulanmalıdır.
8. Sınama durumu bilenle bilmeyeni ayırmalı, şaşırtmaca da ipucu da içermemelidir.
9. Her soru bağımsız olmalıdır.
10. Soru sayısı, güçlük ve yeterlilik koşullarına uygun süre tanımlanmalıdır.
11. Sorular zorluk derecelerine göre uygun bir dağılım göstermelidir.
12. Dönüt ve düzeltme kullanılmalıdır.

Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı Dersi Ölçme Yöntemleri

Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı Dersi Ölçme Yöntemleri										Toplam
Ölçme Yöntemi	Ödev	Kısa Sınav/ Quiz	Uygulama	Sunum	Sözlü Sınav	Ara Sınav	Diğer	Diğer	Final	
Adet	2	1	-	1	-	1	-	-	1	6
Ağırlık	%20	%10	-	%10	-	%20	-	-	%40	%100

Zorluk Düzeyi	Sınavdaki Ağırlığı
Çok Kolay	%10
Kolay	%20
Normal	%40
Zor	%20
Çok Zor	%10

Bilişsel Alan

DÖÇ 1	İçerik	Düzyey	Soru
Osmanlı Modernleşmesini n temel fikir hareketlerini açıklar.	Osmanlı Modernleşmesin e Genel Bakış Modernleşmeyi Şekillendiren Fikir Hareketleri	Bilgi	Osmanlı Modernleşmesini şekillendiren fikir hareketlerinden Batıcılık'ı beş madde ile açıklayınız.

Duyuşsal Alan

Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı Dersine İlişkin Tutum Ölçeği

	1	2	3	4	5
Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı en çok sevdiğim dersler arasındadır					
TDTE dersine çalışmaktan zevk alırım					
TDTE dersine çalışırken canım sıkılır					
TDTE dersinden korkarım					

Devinişsel Alan

	Çok Kötü	Kötü	Orta	İyi	Çok İyi
Turnike yapılacak yeri belirleme					
Damar üzerine gelecek şekilde baskı tamponu yerleştirme					
Tamponun üzerine turnike olarak kullanılacak malzemeyi sarma ve bağlama					
Bağ üzerine turnikeyi sıkıştırmaya yarayacak malzemeyi yerleştirme ve tekrar bağlama					
Kan duruncaya kadar sıkıştırma çubuğunu çevirme					
Kan durduktan sonra çubuğu başka bir bağla sabitleme					
Turnikenin üzerine başka bir sargı sarma					
Turnike süresinin 2,5 saati geçmemesine dikkat etme					

Notlandırma

Harf Notu	Not Aralığı	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Yüzdesi	Başarı Kriteri	Sonuç
AA	90-100	2	%10	+	Tam Öğrenme Sağlanamadı.
BA	80-89	4	%20	+	
BB	71-79	2	%10	+	
CB	66-70	2	%10	+	
CC	60-65	5	%25	+	
DC	50-59	1	%5	-	
DD	45-50	1	%5	-	
FF	0-44	3	%15	-	
		20	%100	%80 60+	

	Soru 1	Soru2	Soru 3	Soru 4	Soru 5	Doğru	Yanlış
DÖÇ1	X					15	5
DÖÇ2		X				13	7
DÖÇ3			X			8	12
DÖÇ4				X		5	15
DÖÇ4					X	2	18

	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4	Puan Değeri	Alinan Ortalama Puan
Soru1	X				10	8
Soru2		X			15	12
Soru3			X		20	11,5
Soru4				X	25	13
Soru5				X	30	10

Kontrol Listesi

1. Ders öğrenme çıktıları ile dersin amacı ve içeriği uyumlu mu?
2. Derse öğrenme çıktıları hazırlanırken ortalama öğrenci düzeyi ve başarı kriteri göz önünde tutuldu mu?
3. Ders öğrenme çıktılarına erişmek için uygun zaman tanındı mı?
4. Ders öğrenme çıktılarına erişmek için uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanıldı mı?
5. Ders öğrenme çıktılarına erişmek için uygun ölçme yöntemleri ve çeşitliliği uygulandı mı? (Bilişsel, Duyuşsal ve Davranışsal düzeyde)
6. Sınava durumu ilkeleri uygulandı mı?
7. Soruların zorluk derecesine göre dağılımı uygun mu?
8. Soruda/sorularda, Ders Öğrenme Çıktısı-İçerik-Düzyey bağı gözetildi mi?
9. Sonuçlar Ders Öğrenme Çıktısı-Soru-Düzyey ilişkisine göre analiz edildi mi?
10. Sınav iklimini olumsuz etkileyen koşullar var mı?

KAYNAKÇA

Demirel, Ö. (2005). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara, PegemA Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2005). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme-Öğretme Sanatı*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

Yeşilyurt, E. (2020). «Tam Öğrenme Yaklaşımı», *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi* , 9 (2), s. 1548-1580.

<https://bbf.itu.edu.tr/ogrenciler/ders-basari-kriterleri>

<https://egitimbilimlernotlari.com/olcme-deđerlendirme-olcme-sonuculcum-olcut-olcme-kurali/>

<https://turquas.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/1-Is-Paketi/Bolgesel-Toplantilar/181206-07-4-5-Bolgesel-Top/Sunu/SA.pdf>

<http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=48>

<https://vizyonergenc.com/icerik/bloom-taksonomisi-nedir-ve-elestirel-dusunme-becerisini-nasil-gelistirmektedir>

TEŞEKKÜRLER...